

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 33.417/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS 33.417/1

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 17 mei 2002 door de Minister van Sociale Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het percentage bedoeld in artikel 35ter van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994", heeft op 21 mei 2002 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 17 mai 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant le pourcentage visé à l'article 35ter de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994", a donné le 21 mai 2002 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

"dit besluit onverwijld gepubliceerd moet worden om de farmaceutische bedrijven, de verzekeringsinstellingen, de tarifieringsdiensten en de rechthebbenden ervan op de hoogte te brengen dat het percentage dat van toepassing (zal) zijn in het kader van de referentierugbetaling (...) vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden, zoals beslist door de regering als besparingsmaatregel bij de vaststelling van de begrotingsdoelstelling en om de vooropgestelde besparing in het jaar 2002 volledig te verwezenlijken".

*

* *

Gelet op de korte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, voor het uitbrengen van zijn advies is toegemeten, heeft deze zich beperkt tot het maken van de volgende opmerkingen.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Artikel 1 van het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe het percentage te verlagen, bedoeld in artikel 35ter, tweede lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. Het betrokken percentage is datgene dat wordt aangewend om de nieuwe basis van tegemoetkoming, bedoeld in artikel 35ter, eerste lid, van de gecoördineerde wet, te berekenen.

Artikel 2 van het ontwerp bevat een regeling die ertoe strekt een neerwaartse beweging bij het vaststellen van de tegemoetkomingsbasis te voorkomen.

.../...

2. De in artikel 1 van het ontwerp bedoelde verlaging gebeurt zonder dat de Koning daarbij "omstandigheden, voorwaarden en regels" vaststelt, zoals nochtans wordt voorgeschreven door artikel 35ter, zevende lid, van de gecoördineerde wet, dat de ontworpen regeling tot rechtsgrond strekt.

Deze laatste wetsbepaling is een gevolg van een amendement dat door de bevoegde minister als volgt werd becommentarieerd :

"De Koning moet de mogelijkheid hebben om de in het eerste en tweede lid bedoelde percentages te kunnen wijzigen, om te vermijden dat er een neerwaartse spiraal zou ontstaan : bedrijf A heeft een bepaalde prijs, bedrijf B is goedkoper op het ogenblik van de aanneming, de overheid stelt dit vast en deelt A mee dat zijn tegemoetkomingsbasis wordt verminderd. Als A dan zijn prijs aanpast, kan een nadelig mechanisme ontstaan dat de regering moet kunnen afremmen" ⁽¹⁾.

De aangehaalde commentaar, doch ook de bewoordingen van artikel 35ter, zevende lid, van de gecoördineerde wet, doen ervan blijken dat de Koning op grond van de hem verleende machtiging niet de bevoegdheid heeft om de in artikel 35ter, eerste en tweede lid, van dezelfde wet, bedoelde percentages te wijzigen, los van het voorhanden zijn van door hem omschreven omstandigheden, voorwaarden en regels.

Hieruit volgt dat de Koning in artikel 1 van het ontwerp, dat beperkt blijft tot uitsluitend een verlaging van het betrokken percentage, slechts op een onvolkomen wijze uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 35ter, zevende lid, van de gecoördineerde wet en dat, wil Hij dat verhelpen, in artikel 1 van het ontwerp "omstandigheden, voorwaarden en regels" zullen moeten worden ingeschreven waaronder of volgens welke het desbetreffende percentage wordt verlaagd.

Artikel 2 van het ontwerp past daarentegen wel in de aan de Koning verleende machtiging en komt bovendien specifiek tegemoet aan het geval dat de wetgever voor ogen had, zijnde het voorkomen van een neerwaartse spiraal bij de vaststelling van de tegemoetkomingsbasis.

3. Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 1 van het ontwerp - in tegenstelling tot artikel 2 - niet kan worden ingepast in de machtigingsbepaling van artikel 35ter, zevende

⁽¹⁾ Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 0950/013, 25.

lid, van de gecoördineerde wet, en dat derhalve enkel artikel 2 rechtsgrond vindt in de genoemde wetsbepaling.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

In de Nederlandse tekst van het lid waarin de motivering van het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag is opgenomen, schrijve men "dat van toepassing zal zijn in het kader van de referentietrugbetaling vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden" in plaats van "dat van toepassing zijn in het kader van de referentietrugbetaling zitten vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden".

Artikel 1

Om de reden uiteengezet onder 2 van de bespreking van de strekking en de rechtsgrond, kan artikel 1 niet ongewijzigd in het ontwerp behouden blijven.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance que

"dit besluit onverwijld gepubliceerd moet worden om de farmaceutische bedrijven, de verzekeringsinstellingen, de tarifieringsdiensten en de rechthebbenden ervan op de hoogte te brengen dat het percentage dat van toepassing (zal) zijn in het kader van de referentietrugbetaling (...) vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden, zoals beslist door de regering als besparingsmaatregel bij de vaststelling van de begrotingsdoelstelling en om de vooropgestelde besparing in het jaar 2002 volledig te verwezenlijken".

*

* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'Etat, section de législation, a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

1. L'article 1er du projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de diminuer le pourcentage prévu à l'article 35ter, alinéa 2, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994. Le pourcentage concerné est celui qui est utilisé pour calculer la nouvelle base de remboursement visée à l'article 35ter, alinéa 1er, de la loi coordonnée.

L'article 2 du projet comporte une règle tendant à éviter que la fixation de la base de remboursement ne se traduise par un mouvement descendant.

.../...

2. La diminution prévue à l'article 1er du projet s'opère sans que pour ce faire, le Roi ne fixe de "circonstances (, ...) conditions et (...) règles", comme le prescrit pourtant l'article 35ter, alinéa 7, de la loi coordonnée, qui sert de fondement légal aux dispositions en projet.

Cette dernière disposition législative est la résultante d'un amendement que le ministre compétent a explicité dans les termes suivants :

"Le Roi doit avoir la possibilité de modifier les pourcentages visés aux alinéas 1er et 2, afin d'éviter que ne s'amorce une spirale descendante : l'entreprise A pratique un prix déterminé, l'entreprise B est meilleur marché au moment de l'admission, l'autorité le constate et notifie à A que sa base de remboursement est diminuée. Si A adapte alors son prix, il peut s'instaurer un mécanisme pernicieux que le gouvernement doit pouvoir enrayer" ⁽²⁾.

Le commentaire reproduit ci-dessus ainsi que, du reste, les termes de l'article 35ter, alinéa 7, de la loi coordonnée montrent que l'habilitation donnée au Roi ne Lui confère pas le pouvoir de modifier les pourcentages visés à l'article 35ter, alinéas 1er et 2, de la même loi, indépendamment des circonstances, conditions et règles qu'Il définit.

Il s'ensuit qu'à l'article 1er du projet, qui se limite exclusivement à diminuer le pourcentage concerné, le Roi n'a pourvu que d'une manière imparfaite à l'exécution de l'article 35ter, alinéa 7, de la loi coordonnée et que s'Il entend y porter remède, il faudra indiquer, à l'article 1er du projet, les "circonstances (, ...) conditions et (...) règles" dans lesquelles ou selon lesquelles le pourcentage concerné est diminué.

L'article 2 du projet s'inscrit en revanche dans le cadre de la délégation conférée au Roi et, par ailleurs, prend spécifiquement en considération le cas que le législateur envisageait, qui est d'éviter une spirale descendante lors de la fixation de la base de remboursement.

⁽²⁾ Doc. parl., Chambre, 2000-2001, n° 0950/013, 25.

3. Il ressort de ce qui précède que l'article 1er du projet - contrairement à l'article 2 - ne peut s'accorder avec la disposition d'habilitation énoncée à l'article 35ter, alinéa 7, de la loi coordonnée et que, dès lors, seul l'article 2 trouve son fondement légal dans la disposition législative précitée.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

Dans le texte néerlandais de l'alinéa qui reproduit la motivation du caractère urgent de la demande d'avis, il convient d'écrire "dat van toepassing zal zijn in het kader van de referentietrugbetaling vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden" au lieu de "dat van toepassing zijn in het kader van de referentietrugbetaling zitten vanaf 1 juli 2002 verhoogd zal worden".

Article 1er

Pour le motif exposé au 2 de l'examen de la portée et du fondement légal, l'article 1er ne peut être maintenu tel quel dans le projet.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

M. VAN DAMME,

kamervoorzitter,
président de chambre,

J. BAERT,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw
Madame

A.-M. GOOSSENS,

toegevoegd griffier,
greffier assumé.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DE BLEECKERE, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. G. DE BLEECKERE, référendaire adjoint.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A.-M. GOOSSENS

M. VAN DAMME